

TISKOVÁ ZPRÁVA

Brno 9. dubna 2025

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

SUMEČEK ČERNÝ OHROŽUJE VODNÍ EKOSYSTÉMY V ČESKU. VĚDCI ZLEPŠUJÍ ODLOVNÉ TECHNIKY

Invasní ryba sumeček černý je v České republice stále vážnější hrozbou pro místní ekosystémy a působí ekologické i ekonomické problémy. Vědci z Ústavu biologie obratlovců Akademie věd ČR proto sumečka černého monitorují a spolupracují s místními rybářskými podniky a rybářskými svazy na účinných metodách regulace. Cílem je chránit původní biodiverzitu vodních ekosystémů a zároveň minimalizovat ekonomické ztráty, které tento invazní druh způsobuje. Zapojit se může i veřejnost.

Sumeček černý (*Ameiurus melas*) pochází se Severní Ameriky. Do Evropy se dostal v 19. století a rychle se rozšířil. Ryba známá svou žravostí a schopností rychlé reprodukce ohrožuje původní rybí druhy a způsobuje hospodářské ztráty v produkčních rybníčních chovech. Vzhledem ke svým špičatým ostnům v prsních a hřbetní ploutvi, které dokáže vzpřímit a zafixovat a které mají navíc malou jedovou žlázu, nemá sumeček černý mnoho přirozených nepřátel. Z těchto důvodů dokáže ve vhodných podmínkách rychle vyprodukovat extrémně početné populace.

Do České republiky byl zavlečen až v roce 2003 s násadou kapra z Chorvatska a vyskytuje se na několika poměrně izolovaných místech. I tak může napáchat velké škody a je nutné jakýkoli jeho výskyt monitorovat. Populace sumečka nejenže konkurují původním druhům ryb, ale také se živí jejich jikrami a plůdkem, tudíž původní populace významně ubývají.

„V oblasti jako jsou rybníky v okolí Telče, způsobuje sumeček černý výrazné hospodářské škody, přičemž odhady ztrát dosahují více než 20 tisíc korun na hektar. V případě rybářských revírů se dokáže namnožit takovým způsobem, že daný revír přestane mít význam,“ popisuje vedoucí vědecký pracovník Pavel Jurajda z Ústavu biologie obratlovců Akademie věd ČR (ÚBO AV ČR) a Mendelovy univerzity v Brně (MENDELU). *„Jen pro představu, za čtyři dny se z rekreačního rybníku o rozloze 0,7 hektaru (jedno fotbalové hřiště) odlovilo 750 kg sumečka, odpovídajících přibližně biomase 1 t/ha, což je často více než biomasa kaprů v chovných rybnících.“*

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Radka Valterová
Ústav biologie obratlovců AV ČR
valterova@ivb.cz
+420 608 461 688

Monitoring a zkoumání nejlepší odlovné techniky

Vědci z ÚBO AV ČR od roku 2018 sledují populaci sumečka černého v odstavených ramenech Labe. Spolupráce s místními rybářskými organizacemi a dalšími institucemi přinesla cenné poznatky o metodách regulace. [Pilotní studie z loňského roku](#), na které se podíleli i studenti z MENDELU, prokázala efektivitu různých odlovných technik, například odlov pod výpustí při výlovech do speciální sítě, do vrší, odlov plůdku do vrhací sítě či upraveným podběrákem. Nejúčinnější metodou se zatím jeví odlov do vrší, jímž odborní pracovníci vylovili z pěti rybníků v okolí Telče 2,2 tuny dospělých sumečků černých, což odpovídá 57 tisícům kusů.

„Před pěti lety jsme znali jen dvě místa výskytu sumečka černého. Dnes máme zmapovány lokality jeho výskytu v Mělníku, Telči, Kroměříži, Prostějově a Pasohlávkách a v důkladném monitoringu stále pokračujeme. Rekreační rybáři, ale i „nerybáři“ by se měli řídit platnou legislativou a v žádném případě by neměli sumečky ani jiné invazní druhy ryb vypouštět a rozšiřovat do dalších vod,“ upozorňuje Pavel Jurajda.

Pomoci může i veřejnost

Aby byla regulace sumečka černého úspěšná, vyžaduje větší čas a úsilí. Proto odborníci z ÚBO AV ČR v redukci již známých populací tohoto invazního druhu pokračují. Současně monitorují další oblasti, aby včas zjistili případný výskyt nových jedinců. Sumečka černého si veřejnost může splést s podobným sumečkem americkým.

„*Pokud ve svém revíru objevíte sumečka černého, neváhejte nás o tom informovat. Můžete se obrátit na níže uvedený kontakt v tiskové zprávě.*“

„Naším cílem je pokračovat v redukci populací, zejména v oblastech s jejich vysokou hustotou, a zmírnit riziko neuváženého vypouštění tohoto druhu do přírody. Ve spolupráci s městem Telč, místními rybářskými podniky, Krajským úřadem Kraje Vysočina a Moravským rybářským svazem plánujeme regionální projekt zaměřený na pokračování regulace sumečka černého, abychom ochránili biodiverzitu našich vod,“ dodává Pavel Jurajda. *„Pokud ve svém revíru objevíte sumečka černého, neváhejte nás o tom informovat. Můžete se obrátit na níže uvedený kontakt v tiskové zprávě,“* obrací se na veřejnost.

Sumeček černý (*Ameiurus melas*) je v oblasti svého původu, v Severní Americe, významnou rybou pro rekreační rybolov i akvakulturu. V přirozeném prostředí může dorůstat až do velikosti 50 cm a dosáhnout hmotnosti 3 kg. V evropských vodách ale takových rozměrů nenabývá a pro rybáře se stává stále častěji předmětem obav. Sumeček černý byl do Evropy zavlečen koncem 19. století, kdy se společně s dalšími druhy severoamerických sumečků rozšířil po západní a jižní Evropě. Jeho úspěšná adaptace na místní prostředí s sebou přináší značné ekologické a ekonomické důsledky.

Sumeček černý se vyznačuje invazním chováním – je potravně nenáročný, všežravý a jeho úspěšnou reprodukci zajišťuje péče rodičovského páru o potomstvo.

Více informací:

Pavel Jurajda
Ústav biologie obratlovců AV ČR
jurajda@ivb.cz
[+420 721 986 536](tel:+420721986536)

Fotogalerie

© Ústav biologie obratlovců AV ČR

Měření, počítání a vážení jedinců sumečka černého odlovených do vrší v rybníku Ulický v Telči

Úlovek sumečka černého za jedinou noc v Mlazické tůni u Mělníku

Vybírání úlovků sumečka černého